

KALENDARIUM
Opracowała Maja Kowalska¹
**Przegląd ważniejszych wydarzeń²
(15 czerwca–15 lipca 2013)**

17–18.06. W Obserwatorium Astrofizycznym w Józefosławiu odbyło się seminarium geodynamiczne na temat „Badania geodynamiczne z wykorzystaniem współczesnych osiągnięć geodezji” zorganizowane przez Komisję Geodynamiki i Osnów Geodezyjnych Polskiej Akademii Nauk i Katedrę Geodezji i Astronomii Geodezyjnej Wydziału

Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. Miało ono na celu wymianę doświadczeń związanych z szeroko pojętymi badaniami geodynamicznymi. Podczas spotkania poruszono zagadnienia dotyczące misji satelitarnych na potrzeby geodynamiki, ruchu obrotowego Ziemi, badania zmian pozycji obiektów ruchomych metodami satelitarnymi (w tym ASG EUPOS) oraz badania pola siły ciężkości metodami naziemnymi.

18.06. Na zaproszenie głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska Piotra Woźniaka przedstawiciele Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska Komisji Europejskiej (DG ENV – Environment Directorate-General) – Alan Scatter, zastępca dyrektora generalnego DG ENV, oraz Robin Miede, dyrektor Dyrekcji F: Strategia – złożyli w województwie pomorskim jednodniową wizytę, podczas której m.in. odwiedzili wiertnię Kochanowo-1 w Dąbrówce k. Wejherowa, gdzie pod okiem specjalistów z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa zapoznali się z technologią wykonywania wierceń i metodami zabezpieczania środowiska stosowanymi podczas prac rozpoznawczych. Gospodarzem wizyty było PGNiG, będące właścicielem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy i gazu Wejherowo. Przedstawiciele DG ENV zapoznali się także ze stanem poszukiwań w Polsce i propozycjami nowych regulacji dotyczących węglowodorów. Ich partnerami w rozmowach byli Piotr Woźniak oraz przedstawiciele trzech resortów: środowiska, spraw zagranicznych i gospodarki, a także Małgorzata Maria Klawiter, pełnomocnik marszałka województwa pomorskiego ds. gazu łupkowego.

19.06. W Pałacu Staszica w Warszawie odbyła się konferencja podsumowująca działalność wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które w tym roku obchodzą dwudziestą rocznicę istnienia. Z wojewódzkich funduszy od początku powstania w 1993 r. prze-

kazano beneficjentom na realizację proekologicznych zadań prawie 29 mld zł. Dofinansowano z nich ponad 114 tys. zadań związanych m.in. z ochroną wód, gospodarką wodną, ochroną powietrza, ochroną ziemi i gospodarką odpadami, edukacją ekologiczną, ochroną przyrody, a także profilaktyką zdrowotną. Z okazji rocznicy otwarto także wystawę fotograficzną o inwestycjach ekologicznych i ochronie przyrody.

20.06. Minister środowiska Marcin Korolec spotkał się z przedstawicielami organizacji przedsiębiorców, m.in. Business Center Club, Pracodawców RP oraz Konfederacji Lewiatan. Spotkanie zainaugurowało projekt „Przejrzyste prawo w ochronie środowiska” realizowany przez Ministerstwo Środowiska. Ma on prowadzić do redukcji zbędnych wymogów administracyjnych i uproszczenia prawa, tak by osiągać cele ochrony środowiska przy minimalnym obciążeniu przedsiębiorców. Wydarzenie rozpoczęło również proces konsultacji społecznych. Na stronie internetowej MŚ <http://przejrzysteprawo.mos.gov.pl> dostępny jest m.in. formularz ankiety dotyczącej problemów przedsiębiorców z wypełnianiem środowiskowych obowiązków prawnych.

20–21.06. Na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Hydrogeochemia’13 pt. „Aktualne problemy hydrogeochemii”, podczas której omówiono m.in. wpływ górnictwa na środowisko wodne w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym oraz zagadnienia związane z gospodarką wodną w rejonie Zbiornika Goczałkowickiego. Była to 14. edycja spotkania organizowanego przez Zakład Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego we współpracy z Katedrą Hydrogeologii Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie i z Instytutem Geologii Inżynierskiej Wydziału Górniczo-Geologicznego Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie.

22.06. W Strzegowie podczas zorganizowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy pikniku geologicznego towarzyszącego obchodom Dni Strzegowa dyrektor PIG-PIB Jerzy Nawrocki wraz wójtem gminy Strzegowo Wiesławem Zalewskim uroczystie otworzyli Lapidarium Głazów Narzutowych. Zgromadzono w nim 22 głazy narzutowe przytransporto-

¹Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

²Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

wane przez lądolód ze Skandynawii; 17 spośród nich to eratyki przewodnie, o znanych miejscach pochodzenia, charakterystycznych dla czterech prowincji skandynawskich. Wszystkie eratyki przewodnie zostały przywiezione z Kopalni Węgla Brunatnego Konin w Kleczewie, a pozostałe pięć głazów z terenu gminy Strzegowo. Wraz z lapidarium otwarto dwie ścieżki geologiczno-edukacyjne – Na Wzniesienia Mławskie oraz Pętla wokół Wkry – zaprojektowane i opracowane przez pracowników PIG-PIB. Obie trasy wiodą przez polodowcowy obszar gminy, można na nich zobaczyć zarówno interesujące punkty geologiczno-geomorfologiczne, jak i lokalne ciekawostki historyczne.

24–26.06. W Lublinie odbyła się II Ogólnopolska Konferencja z cyklu GIS w Nauce, zorganizowana przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Instytut Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Idea spotkania jest promowanie systemów informacji geograficznej w badaniach naukowych. Konferencja oraz towarzyszące jej warsztaty były okazją do przedstawienia osiągnięć, nawiązania kontaktów i wymiany doświadczeń z innymi uczestnikami. Podczas spotkania odbyły się sesje referatowe i posterowa oraz warsztaty z języka Python w QGIS i ArcGIS.

25.06. Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przedłożony przez ministra środowiska. Zmiana ma się przyczynić do uzupełnienia obecnie obowiązujących przepisów i dostosowania ich do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, czyli tzw. dyrektywy EIA (Environmental Impact Assessment). W nowym rozporządzeniu przewidziano regulacje, które ułatwią poszukiwanie gazu z łupków. Podwyższono próg głębokości (z 1000 m do 5000 m) otworów wiertniczych wykonywanych w celu rozpoznawania lub poszukiwania złóż kopalni. Firmy, które planują odwierty, nie będą musiały uzyskiwać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeśli otwór o głębokości do 5000 m wykonany zostanie poza obszarami wrażliwymi, tzn. w odległości większej niż 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej, poza strefami ochrony ujęć wody, obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych oraz obszarami objętymi formami ochrony przyrody. W nowym projekcie rozszerzono katalog przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, m.in. o duże instalacje do przesyłu, wychwytywania i podziemnego składowania dwutlenku węgla. Z listy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko skreślono m.in. poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalni połączone z robotami geologicznymi wykonywanymi z użyciem materiałów wybuchowych; stacje obsługi lub remontowe sprzętu budowlanego, rolniczego lub środków transportu oraz punkty zbierania odpadów innych niż złom.

25–27.06. W Krakowie odbyło się 5th Symposium on Mesozoic and Cenozoic Decapod Crustaceans organizo-

wane przez Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

28.06. W Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie odbyła się V Konferencja Bezpieczeństwa Powodziowego w Regionie Wodnym Środkowej Wisły wraz z posiedzeniem Komitetu Sterującego Programu Bezpieczeństwa Powodziowego w Regionie Wodnym Środkowej Wisły. Przedstawiciele rządu, samorządowcy i specjaliści od gospodarowania wodami debatowali na temat zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców regionu dorzecza środkowej Wisły. Sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski podkreślił konieczność reformy gospodarki wodnej oraz umieszczenia projektów przeciwpowodziowych w Planach Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. W dokumentach tych zawarte zostaną m.in. programy bezpieczeństwa powodziowego, a także strategie związane z żegluga, rybaństwem, czy turystyką wodną. Niezwykle istotne jest również doprecyzowanie definicji prawnych wprowadzających do prawa polskiego zapisy dyrektyw unijnych z zakresu gospodarowania wodami. Spotkaniu towarzyszyła konferencja prasowa pt. „Jak poprawia się bezpieczeństwo powodziowe?” z udziałem Michała Boniego, ministra administracji i cyfryzacji, Stanisława Gawłowskiego oraz Jacka Kozłowskiego, wojewody mazowieckiego.

1.07. Minister Środowiska powołał Jerzego Zwoździaka na stanowisko zastępcy prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Akt powołania wręczył sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski podczas spotkania z pracownikami KZGW.

2.07. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej” przedłożoną przez ministra środowiska. Przyjęcie „Planu działania...” zobowiązuje rząd do opracowania dwóch przejściowych dokumentów strategicznych dotyczących dorzeczy Odry i Wisły, tzw. masterplanów, co pomoże w wypełnieniu wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW). Pod kątem zgodności z RDW zostaną w nich ocenione prowadzone i planowane przedsięwzięcia w sektorach ochrony przeciwpowodziowej, gospodarki wodnej, żeglugi śródlądowej i morskiej oraz hydroenergetyki, które mogą wywierać wpływ na stan wód. W „Planie działania...” rząd zobowiązuje się dostosować polskie prawo do prawodawstwa europejskiego w zakresie gospodarki wodnej. Zatwierdzenie tego planu przez Radę Ministrów jest jednym z warunków umożliwiających odblokowanie refundacji ze środków Unii Europejskiej wydatków ponoszonych na obecnie realizowane projekty przeciwpowodziowe.

4.07. W Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk otwarto wystawę fotografii Stanisława Jachymka zatytułowaną „Roztocze idzie do góry”. Jest to kolejna ekspozycja z cyklu Natura–Sztuka, w ramach którego prezentowane są różne przejawy artystycznej aktywności inspirowanej przyrodą. Cykl organizowany jest w Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk od ponad 20 lat. Wystawę można oglądać do 1 września br.

4.07. W Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyło się seminarium eksperckie „Finansowanie projektów sektora energii w nowej perspektywie finansowej 2014–2020”. Gospodarzem i moderatorem spotkania był Olgierd Dziekoński, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP. Celem spotkania było określenie głównych aspektów ryzyka inwestycyjnego w sektorze energii w ramach wspólnego rynku energii w 2014 r., wskazanie obszarów wsparcia branży w latach 2014–2020, a także określenie roli podmiotów kapitałowych w rozwoju rynku energii. Dyskusja dotyczyła rozbudowy sieci elektroenergetycznych w kontekście wsparcia finansowego poszczególnych sektorów energii w okresie 2014–2020 z uwzględnieniem perspektywy europejskiej. W debacie udział wzięli przedstawiciele instytucji publicznych, środowisk naukowych, prawniczych i finansowych oraz dziennikarze branżowi.

10.07. Ministerstwo Środowiska rozpoczęło konsultacje w ramach przygotowywania projektu raportu z wykonania „Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz o dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska” (tzw. Konwencji z Aarhus). Dokładniejsze informacje znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl).

14.07. W całej Polsce odbyła się międzynarodowa akcja ekologiczna BIG JUMP. Jest to europejska inicjatywa, której pomysłodawcą jest European Rivers Network.

Poprzez wejście do wody ludzie w całej Europie manifestują swoje poparcie dla działań na rzecz czystych i żyjących rzek. Główna część akcji BIG JUMP w Polsce odbyła się nad Wisłą w Warszawie. Wziął w niej udział minister środowiska Marcin Korolec. W Polsce wydarzenie organizuje Klub Gaja w ramach programu edukacji ekologicznej „Zaadoptuj rzekę”. Ma on zwrócić uwagę na wspólną odpowiedzialność za stan rzek i zaangażować społeczność do otaczania ich opieką (w latach 2005–2013 zaadoptowano 670 rzek i akwenów w ponad 1050 miejscach). Program „Zaadoptuj rzekę” został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

15.07. W Madrycie odbyły się IX Polsko-Hiszpańskie Konsultacje Międzyrządowe. Delegacjom przewodniczyli premierzy obu krajów. Ze strony polskiej w rozmowach brali także udział m.in. podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Aneta Wilmańska, minister pracy i polityki społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz, minister transportu, budownictwa i gospodarki morskiej Sławomir Nowak i minister spraw wewnętrznych Bartłomiej Sienkiewicz. Dyskutowano m.in. o aspektach środowiskowych związanych z rozwojem różnych źródeł energii, w szczególności gazu z łupków i odnawialnych źródeł energii, jak również na temat przyszłości polityki klimatycznej, w tym planów dotyczących organizacji COP19, która odbędzie się jesienią tego roku w Warszawie.